

การพยาบาลจิตเวช

Psychiatric Nursing

10034410

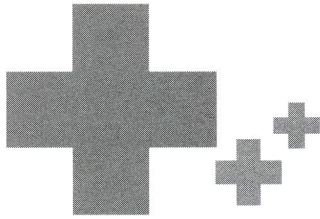
ห้องสมุด วพบ.สุรินทร์

รองศาสตราจารย์สุนีย์ เกียรติกิ่งแก้ว

วท.บ. (พยาบาล) มหาวิทยาลัยมหิดล

M.S. Psychiatric - Mental Health Nursing

University of Illinois at Chicago, Illinois U.S.A.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	iii
คำนำ	v
บทที่ 1 กรอบแนวคิดและทฤษฎีทางการพยาบาลจิตเวช	1
แนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์	3
แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพ	13
แนวคิดทฤษฎีทางสังคม	17
แนวคิดทฤษฎีปรัชญาชีวิต	21
แนวคิดทฤษฎีการสื่อความหมาย	25
แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์	30
แนวคิดทฤษฎีทางการแพทย์	33
แนวคิดทฤษฎีทางการพยาบาล	37
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีระบบ	43
หลักการของระบบ	44
ระบบเปิด	44
ระบบปิด	45
ลำดับชั้นของระบบ	46
ขอบเขตของระบบ	46
โครงสร้างของระบบ	47
กระบวนการในระบบ	47
ทฤษฎีระบบกับการพยาบาลจิตเวช	49

	หน้า
บทที่ 3 การประเมินภาวะจิตสังคม	51
แนวคิดการประเมินจิตสังคม	52
องค์ประกอบในการประเมินภาวะจิตสังคม	52
แหล่งข้อมูล	54
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินภาวะจิตสังคม	56
การสังเกต	56
การสัมภาษณ์	56
สิ่งสำคัญในการสัมภาษณ์	57
เทคนิคการสัมภาษณ์	58
ปัจจัยด้านชีวเคมีที่มีผลต่อภาวะจิตสังคม	59
พฤติกรรมปัญหาจากความพร่องทางด้านจิตสังคม	60
แบบตรวจสภาพจิต	62
บทที่ 4 ภาวะวิกฤตชีวิต	65
องค์ประกอบภาวะวิกฤต	67
การเกิดวิกฤตทางอารมณ์	68
การปรับตัวของบุคคลในภาวะวิกฤต	70
ประเภทของเหตุการณ์วิกฤต	71
ภาวะวิกฤตที่เกิดในกระบวนการพัฒนาการ	71
ภาวะวิกฤตจากเหตุการณ์ที่เกิดอย่างไม่คาดฝัน	74
ภาวะวิกฤตที่เกิดจากภัยพิบัติ	78
การช่วยเหลือบุคคลในภาวะวิกฤต	78
บทที่ 5 ความเครียด	83
ความเครียด	84
สาเหตุของความเครียด	85
สาเหตุจากภายนอกตัวบุคคล	85
สาเหตุจากภายในตัวบุคคล	87
การตอบสนองต่อความเครียด	88
ผลของความเครียด	91
การให้การช่วยเหลือ	93

	หน้า
บทที่ 6 สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลและผู้ป่วย	97
สัมพันธภาพเพื่อการสังคม	97
สัมพันธภาพเพื่อการประกอบวิชาชีพ	98
สัมพันธภาพใกล้ชิด	99
สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลและผู้รับบริการ	99
ระยะต่าง ๆ ของสัมพันธภาพ	102
ปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง	106
บทที่ 7 เทคนิคในการสนทนาเพื่อการบำบัด	115
สถานที่พบผู้ป่วย	116
การจัดทำนั่ง	117
ระยะระหว่างบุคคล	118
เทคนิคการสนทนา	118
เทคนิคส่งเสริมให้ผู้อื่นมีคุณค่า	119
เทคนิคกระตุ้นให้ผู้ปวยนำการสนทนา	120
เทคนิคกระตุ้นให้ผู้ปวยระบายความคิด	120
เทคนิคช่วยให้พยาบาลและผู้ปวยเข้าใจตรงกัน	121
เทคนิคกระตุ้นให้ผู้ปวยคิดไตร่ตรองใหม่	122
การสื่อสารที่ขัดขวางการบำบัด	123
บทที่ 8 บุคลิกภาพผิดปกติ	130
กลุ่มบุคลิกแปลกพิกล	131
กลุ่มแสดงออกทางอารมณ์มาก	134
กลุ่มบุคลิกตื่นกลัววิตกกังวล	138
กลุ่มบุคลิกภาพผิดปกติอื่นๆ	141
สาเหตุของบุคลิกภาพผิดปกติ	141
บทที่ 9 ความผิดปกติจากความวิตกกังวล	144
ความกลัวและความวิตกกังวล	145
พฤติกรรมวิตกกังวลผิดปกติ	146
การรักษาความวิตกกังวลผิดปกติ	150
รักษาด้วยยา	150
รักษาด้วยจิตบำบัด	150

	หน้า
รักษาด้วยทางเลือกอื่น	151
กรณีตัวอย่าง	151
ความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับภาวะความวิตกกังวล	155
กรณีตัวอย่าง	157
การรักษา	161
บทที่ 10 ความผิดปกติด้านอารมณ์	166
การจำแนกอารมณ์ผิดปกติ	167
การแปรเปลี่ยนด้านอารมณ์จากปกติ	168
ความผิดปกติด้านอารมณ์ชนิดซึมเศร้า	172
อารมณ์เศร้า	172
อารมณ์เศร้ากลับซ้ำ	172
อารมณ์เศร้าไม่สุขสบาย	173
ความผิดปกติด้านอารมณ์เศร้าและอารมณ์เรื้อรังสลับกัน	174
Bipolar I disorder	174
Bipolar II disorder	175
Cyclothymic disorder	175
ความผิดปกติด้านอารมณ์ประเภทอื่นๆ	176
ปัจจัยเหตุของความผิดปกติทางอารมณ์	176
การรักษาผู้ป่วยที่มีอารมณ์ผิดปกติ	178
หลักการพยาบาล	180
บทที่ 11 ความผิดปกติทางจิตประเภทจิตเภท	186
ลักษณะของความผิดปกติจิตเภท	187
ประเภทของความผิดปกติจิตเภท	189
ประเภทความผิดปกติทางจิตอื่นๆ	190
เกณฑ์การวินิจฉัยโรคจิตเภท	192
วินิจฉัยตามเกณฑ์ DSM-IV	192
วินิจฉัยตาม ICD-10	194
ปัจจัยเหตุของโรคจิตเภท	195
การบำบัดรักษาผู้ป่วยจิตเภท	198

	หน้า
การพยาบาลผู้ป่วยจิตเภท	201
หลักการพยาบาลทั่วไป	201
การใช้กระบวนการพยาบาล	203
กรณีตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภท	212
บทที่ 12 ความผิดปกติจากความเสื่อมด้านเชาวน์ปัญญา	219
เดลิรียม (Delirium)	220
อาการของ Delirium	220
ปัจจัยเหตุ	221
สมองเสื่อม (Dementia)	223
Dementia of the Alzheimer's Type	224
สาเหตุของสมองเสื่อม Alzheimer	225
ความแตกต่าง	225
ความผิดปกติด้านความจำ	226
ความผิดปกติอื่นๆ	227
การพยาบาลผู้ป่วยมีปัญญาเสื่อมด้านเชาวน์ปัญญา	227
การประเมินความสามารถด้านเชาวน์ปัญญา	228
การวางแผนการพยาบาล	231
บทที่ 13 ผู้ป่วยติดสารเสพติด	236
สาเหตุที่นำไปสู่การเสพติด	237
แนวคิดทางทฤษฎีชีวภาพ	237
แนวคิดทางทฤษฎีจิตวิเคราะห์	238
แนวคิดทางทฤษฎีจิตสังคม	238
แนวคิดด้านสังคมและวัฒนธรรม	239
แนวคิดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ร่วมกัน	239
ลักษณะของผู้ที่ติดสิ่งเสพติด	240
ประเภทของสิ่งเสพติด	242
สุราหรือแอลกอฮอล์	242
ภาวะแอลกอฮอล์เป็นพิษ	243
ภาวะเสพติดแอลกอฮอล์เรื้อรัง	243

	หน้า
สิ่งเสพติดประเภทยาระงับความวิตกกังวลและยาช่วยให้หลับ	245
สารเสพติดประเภทฝิ่น มอร์ฟิน และเฮโรอีน	245
สารเสพติดจำพวกกระตุ้นประสาท	246
สารเสพติดประเภทหลอนประสาท	247
สารระเหย	249
การบำบัดผู้ติดสิ่งเสพติด	250
การพยาบาล	254
การใช้กระบวนการพยาบาล	254
ตัวอย่างปัญหาการพยาบาล	254
บทที่ 14 การรักษาทางจิตเวช	257
การบำบัดรักษาทางกาย	260
การใช้เครื่องผูกมัด	260
การใช้ห้องแยกและการกักกันผู้ป่วย	263
การรักษาด้วยยา	264
ยารักษาอาการทางจิต	265
ยาระงับอาการวิตกกังวล	271
ยาระงับอาการซึมเศร้า	273
ยาระงับอาการคลุ้มคลั่ง	277
บทบาทของพยาบาลในการรักษาทางยา	278
การรักษาโดยวิธีช็อกด้วยไฟฟ้า	281
บทที่ 15 จิตบำบัด	290
แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดทางจิต	291
รูปแบบการบำบัดทางจิต	293
จิตบำบัดโดยจิตวิเคราะห์	293
จิตวิเคราะห์รูปแบบเดิม	293
จิตวิเคราะห์รูปแบบใหม่	295
การบำบัดแบบ Primal Therapy	296

	หน้า
จิตบำบัดโดยทฤษฎีมนุษยนิยม	297
Client Centered Therapy	297
Gestalt Therapy	301
Existential Therapy	302
จิตบำบัดโดยทฤษฎีปัญญานิยม	304
Reality Therapy	304
Rational Emotive Therapy	305
การบำบัดทางจิตรายบุคคล	305
ประเภท	306
ขั้นตอนการทำจิตบำบัด	307
พยาบาล และการบำบัดทางจิตรายบุคคล	310
บทที่ 16 จิตบำบัดกลุ่ม	312
การบำบัดทางจิตเป็นกลุ่ม	312
แนวคิดพื้นฐานของจิตบำบัดกลุ่ม	313
จุดมุ่งหมาย	313
การเริ่มกลุ่มจิตบำบัด	314
คุณสมบัติของผู้นำกลุ่ม	316
กระบวนการของจิตบำบัดกลุ่ม	317
ประเภทต่าง ๆ ของกลุ่มจิตบำบัด	320
บทบาทผู้นำกลุ่มจิตบำบัด	322
บทที่ 17 พฤติกรรมบำบัด	327
แนวคิดพฤติกรรมบำบัด	327
ประเภทของพฤติกรรมบำบัด	328
Classical Conditioning	328
Systematic Desensitization	329
Operant Conditioning	330
Implosive Therapy	331
Modeling	333
บทบาทของพยาบาลในพฤติกรรมบำบัด	334

บทที่ 18	ครอบครัวบำบัด	337
	แนวคิดครอบครัวบำบัด	338
	ลักษณะครอบครัวที่ต้องการการบำบัด	339
	ประเภทของครอบครัวบำบัด	340
	การทำครอบครัวบำบัด	342
	การเขียนแผนผังโครงสร้างครอบครัว	342
	การประเมินปัญหาครอบครัว	343
	การทำความเข้าใจในเรื่องเป้าหมายการบำบัด	343
	การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในครอบครัว	345
	พยาบาลผู้ทำหน้าที่ครอบครัวบำบัด	346
บทที่ 19	การบำบัดด้วยสิ่งแวดล้อม	348
	ลักษณะสิ่งแวดล้อมที่ให้ผลด้านการบำบัด	349
	องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัด	351
	สิ่งแวดล้อมทางด้านวัตถุ	352
	สิ่งแวดล้อมทางด้านบุคคล	354
	สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในหน่วยรักษา	356
	เทคนิคการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการบำบัดทางจิต	358
	องค์กรผู้เกี่ยวข้องปกครองตนเอง	358
	การสร้างทัศนคติในทีมผู้รักษา	359
	บทบาทของพยาบาลในการบำบัดด้วยสิ่งแวดล้อม	361
บทที่ 20	การจัดบริการสุขภาพแบบ Managed Care	363
	การปฏิรูประบบบริการสุขภาพ	364
	จุดมุ่งหมายของ Managed Care	366
	การปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการสุขภาพ	366
	Managed-Mental Health Care	369
	ตัวอย่างการจัดทำ Clinical Pathway	370
	ดัชนี	375

